

Perekond Tõnisson 1924.a.

Aleksander Tõnissoni perekond kindralmajori 65. sünnipäeval 1940. aastal.
Seisavad pojad Leo ja Aleksander

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Poeg Leo Tõnisson meenutab, et kui kolmekümne aastate keskpaiku hakkas Eestis vohama tõusiklikkus, siis tema isa pidas seda nähtust naeruväärseks. Vabadus ja edu tähendab eelkõige kohustusi ja piiri tundmist, rõhutas ta ning keelas igasugused vihjeid oma positsioonile. Oma nina ei maksa püsti ajada. Kui ta midagi sellist märkab või kuuleb, annab naha peale, hoiatas kindralist isa. Ta ei lubanud ka kellelgi teisel kuskil oma poegadele eelistusi teha ega neid asjatult upitada.

Oma pojad pani Aleksander Tõnisson varakult tööle. Vabadussõjas välja teenitud endises mõisasüdames Virumaal pidid poisid suviti puukoolis ja põllul tööd tegema, auke kaevama, riisuma ja rehitsema ning parki korras hoidma. Eluks antud aega ei tohtinud niisama surnuks lüüa. Ta pani nad igal pool eluks vajalikke ja kasulikke oskusi omandama. Küll väeosa puutöökojas, küll staabi autogaraažis ja fotolaboris. Eriti eredalt on Leo Tõnissonil meeles koos isaga pimedatel sügisõhtutel tehtud reididest Narva jõe äärsetesse piirivalvekordonitesse.

President A.Rüütel külastas Edise mõisakompleksi kindral A.Tõnissoni mälestussamba avamise puhul 19. juunil 2005.

Kernel for PDF Split & Merge Demo

1.7 Härrastemaja

Edise mõisa härrastemaja kujutab endast ühekordset suuremat kivihoonet, mille parempoolsel tiival on soklikorrus. Hoonet katab madal murdkelpkatvus, mis on etterniitkattega.

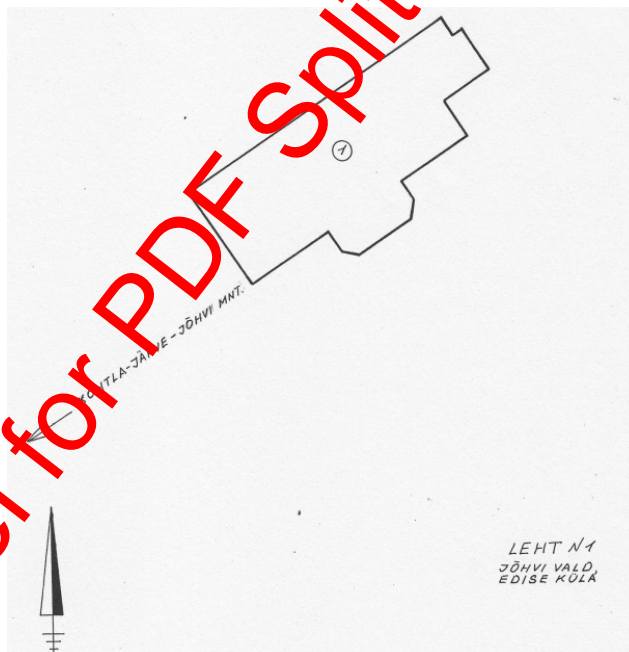
Esi- ja tagafassaadi seinapindu liigendavad liseenid ning hoone nurki ilmestavad nurgaliseenid. Räästakarniis on lai ja jõulise profileeringuga.

Esifassaad on kujundatud kõrge kaarega akendega. Kaaraknad paiknevad ka väljaehitise külgedel.

Hoonet kasutati nõukogude ajal administratiivhoonena ja korteritena. Praegu kasutusest.

Maa-ameti aerofotol on selgesti märgatav peaaegu sakraaliga ees asunud endine auring, mille ühte serva on püstitatud nõukogudeaegne uushoone (paremal).

Härrastemaja asendiskeem 1980. aastate kinnistuplaanil

Vaade härrastemaja peafassaadile lõunast 20. sajandi algul.
Selgesti on märgatav hoone ees asuv rõduga ääristatud terrass (tänapäevaks hävinud)

Vaade härrastemaja peafassaadile lõunast 1930. aastatel

Vaade endise härrastemaja peafassaadile 2008.a

Vaade härrastemaja põhjapoolsele otsaseinale 2008.a.

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Vaade härrastemaja peafassaadile põhjast 1967.a.

Vaade härrastemaja peafassaadile põhjast 2008.a.

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Vaade härrastemaja tagafassaadile läänest 20.saj. I kolmandikul

Vaade härrastemaja tagafassaadile läänest 2008.a

Härrastemaja esikülje keskteljel asub kinnise rõdutaoline suurem viietahuline väljaehitis, mis on kaetud madala kelpkatusega.

Peafassaadi väljaehitis 2008 a.

Väljaehitise eest laskus kivitrepp, mida ääristas spiralimotiiviga sepihallustraad. Samasugune sepihallustrada oli ka laial terrassil kogu peahoone vasaku tiiva ees kuni hoone nurgani. Nii kivitrepp kui terrass on tänaseks hävinud.

Härrastemaja peatrepp 1930. aastatel

Rõdutaolise väljaehitise sisevaade 1930. aastal

Rõdutaolise väljaehitise sisevaade 2008.a

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Härrastemaja hoone olukorra ehituslik iseloomustus

Edise mõisa peahoone on plaanil täisnurkne ehitis, mille idafassaadi keskosa elavdab trapetsikujuline kaldkatusega erker. Erkeri katusehari lõpeb peahoone katuse murdejoonel. Hoonel on mitu korruselist tasapinda: paraadruumide ala asub hoone sokli tasapinnal (I korrus), hoone valdaj ate elamispiinad asuvad pool korrust kõrgemal (II korrus) ning teenij ate ruumid pool korrust paraadruumide alast allpool (I korrus).

Hoones on veel ka ekspuuteeritavad keldriruumid, kuhu pääseb teenijate ruumide tasapinnal olevast trepikojast (I korrus), keldrikorrusel olev õuest eraldi sissekäiguga hoiuruum ja hoone valdajate ruumide tasapinnal asuvast trepikojast (II korrus) eraldi lähtuva sissepääsuga pööninguruumid.

Hoone 700÷800 mm paksused vundamendid on laotud lubimördil paekivist. Maapealse korruste välis- ja siseseinad on samuti laotud lubimördil paekivist kohatiste punasest savitsemest osadega. Hoone viimastel kasutusaastatel ehitatud vaheseinad on tehtud silikaattelistest tsement-lubimördil. Seinte sise- ja välispinnad on krohvitud. Siseviimistluses on kasutatud õlvärvi, tapeeti ja glasuurplaate.

Osade keldriruumide ja paraadruumide ala ruumide vahelaed on tehtud tellistest võlvlagedena, mõnede keldriruumide laed on tehtud kurdudega kaarvõlvi kujulise ja, kurdude kohale on paigaldatud metallelemendid. Paraadruumide ala mõnedes ruumides on tasapinnalised laed, millede liitekohtades seintega on reljeefsete kaunistustega karniisid ning samuti reljeefsed rosetid valgustite paigalduskohtades.

I korruse teenij ate ruumidel ja II korruse eluruumidel on puidust taladega ning krohvitud laepinnaga vahelaed.

Hoone katus on konstruktsioonilt murdkelpkatus. Katusekatena on praegusel ajal kasutusel eterniit. Katuse kandekonstruktsiooniks on 200 *200 mm ristlõikega puitsarikad, mis toetuvad omakorda 300*300 mm mõõtudega servatud puittaladele.

Hoone fassaad

Sokkel: hoone sokkel on krohvitud ja värvitud, perimeetri suuremas osas on sokkel rahuldavas seisukorras – puuduvad väljamurdumised, läbivajumistele viitavad praod või muud tüüpi deformatsiooni tundemärgid. Idafassaadil on krohvikihtis lokaalne pragu.

Välisseinad: kogu hoone perimeetril paiknevad välisseintes liseenid mis on tehtud juba hoone seinte ladumise ajal. Tervikuna on hoone välisseinte konstruktsioon rahuldavas ning edasist ekspuatsiooni võimaldavas seisukorras. Lõuna-, ida- ja läärefassaadidel pole märgata pragusid ega müüritise laialivajumist. Põhjafassaadil on paar pragu, mis lähevad üle seina vertikaalpinna 1 korruse teenijate ruumide ukse juures ja 2 korruse aknaava juures. Pragude moodustumine on arvatavasti seotud silluste valesti valitud ristlõikega seinte ehitamise ajal.

Välisseinad on krohvitud kaks korda: esimene – ajalooline – krohvikiht on tehtud lubikrohviga koos järgneva värvimisega, teine, krobedapinnaline krohvikiht (nn. „kasukas“) on tehtud 30÷40 aastat tagasi toneeritud tsementlubi seguga. Mõnedes kohtades on krohv seinapinnalt mahavarisenud, üldpinnaliselt umbes 10 %.

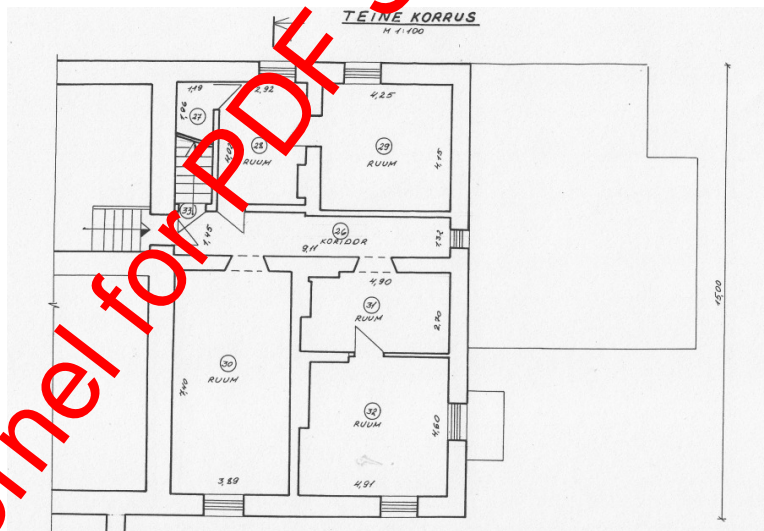
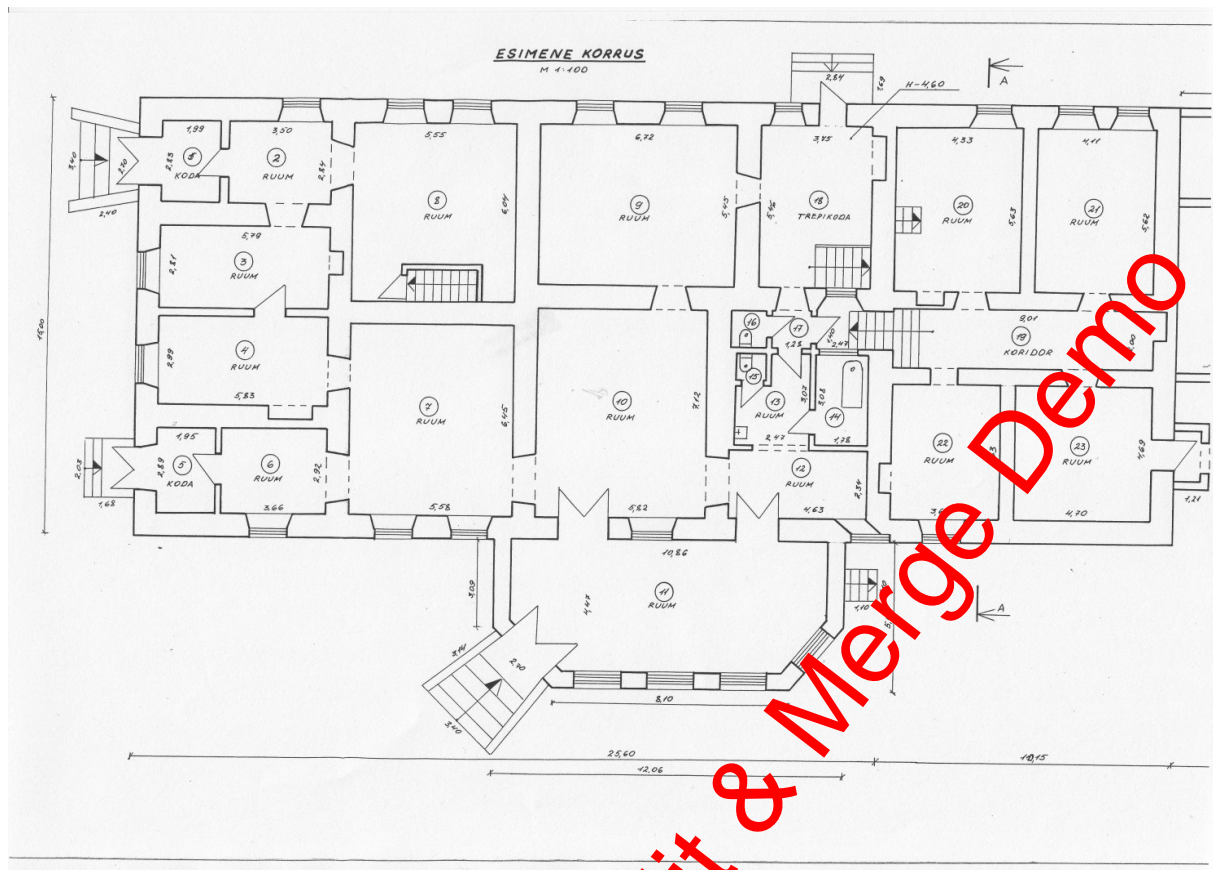
Fassaadil on kohati jälgi selle kohta, et katusest läbijooksnud vesi on sattunud fassaadile, mille tagajärjel on toimunud hoone välisseinte pikaajaline märgumine.

Juurdeehitus: hoone põhjafassaadile on ehitatud viimasel 30-50 aastal majandusruumidena mitmeid juurdeehitisi. Juurdeehitisi on ehitatud ajaliselt eri perioodidel, millest annavad tunnistust erinevad kasutatud materjalid (silikaattellis, põlevkivituhast väikeplokid, puit). Fassaadi viimane krohvimine on toimunud pärast kõikide kivikonstruktsioonis juurdeehitiste valmimist. Juurdeehitised ei sulandu kuidagi hoone üldise arhitektuurse ilmega.

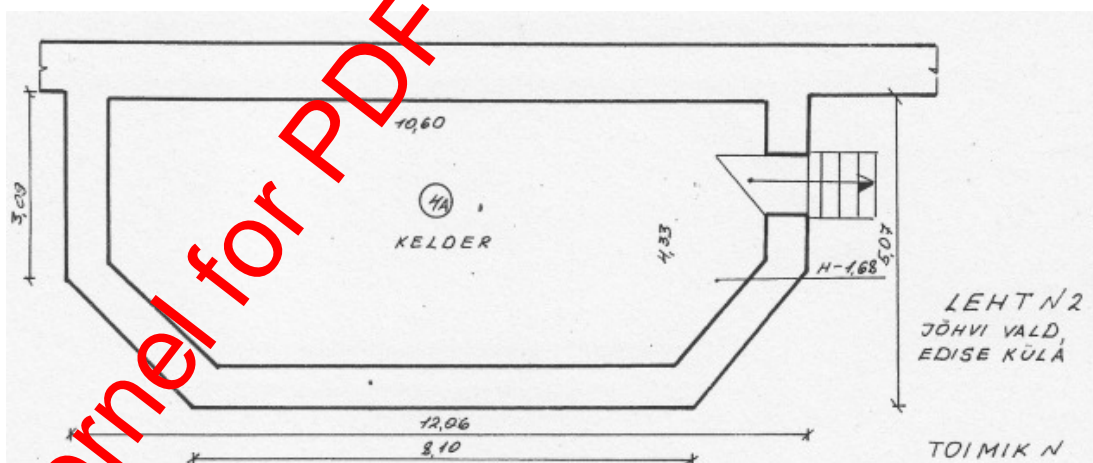
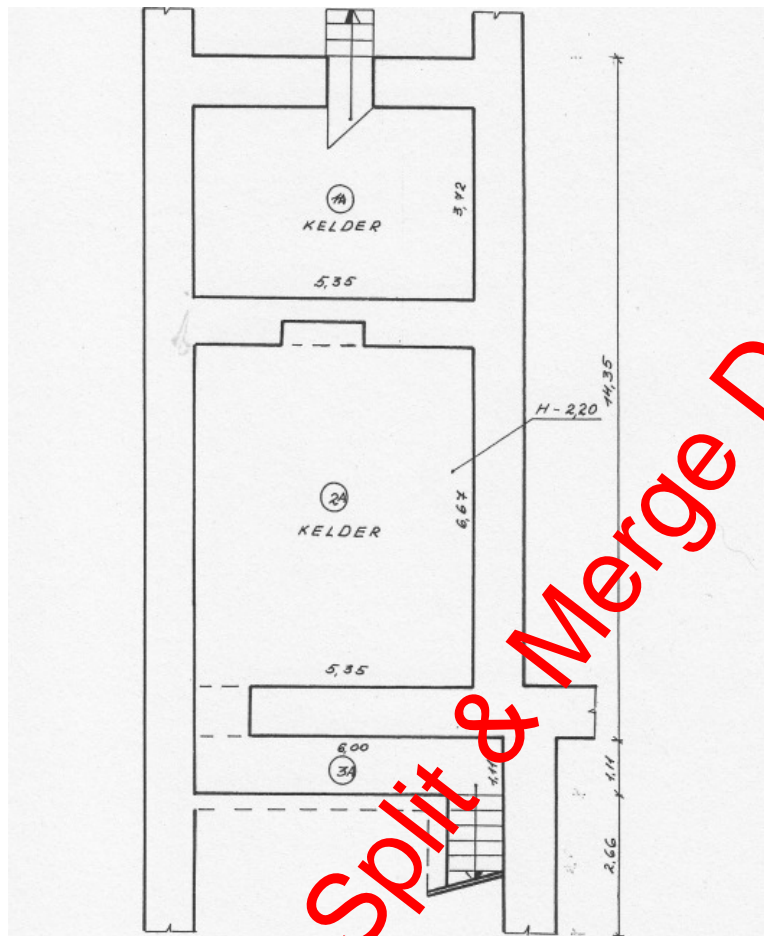
Aknad: Ida fassaadi paraadruumide ala aknaavadel ja erkeri aknaavadel on poolkaare

kujulised

tellistest laotud ja väljast krohvitud sillused. Välised aknalauad puuduvad, aknaavade alumised ääred on kujundatud tsinkplekist vee ärajooksutiladega. Aknad on valmistatud eri aegadel. Osadel akendel on säilinud aknaklaas, aknad on väljast kinni löödud puitkilpidega.

Asub eelmisel joonisel näidatud parema tiiva ruumide peal

Keldrikorruse plaanid

TOOTMIS- JA ÜLDKASUTATAVATE RUUMIDE EKSPLIKATSIOON

TOIMIK nr. []

SHYI VALD EDISE KÜLA

Ruum nr.	Ruumi nimetus	Pinna arvutamise avaldus	KOKKU	Kaard pind	Ühikruumide pindala	Ühikruumide pind
KELDRIKORRUS						
1A	KELDER	5.35 × 3.72	19.8	19.8		
2A	KELDER	5.35 × 6.67 + 1.59 × 0.54	36.5	36.5		
3A	KORIDOR	1.11 × 2.00 + 2.66 × 1.01	2.9	2.9		
4A	KELDER	10.6 × 2.64 + (10.70 + 1.30) / 2 × 1.30	33.2	33.2		
ESIMENE KORRUS						
1	KODA	2.83 × 1.99	5.6	5.6		
2	RUUM	3.50 × 2.84	9.9	9.9		
3	RUUM	2.81 × 5.79	16.3	16.3		
4	RUUM	2.99 × 5.83	17.4	17.4		
5	KODA	2.89 × 1.95	5.6	5.6		
6	RUUM	3.66 × 2.93	10.7	10.7		
7	RUUM	5.59 × 6.45	36.0	36.0		
8	RUUM	5.55 × 6.04 + 2.71 × 1.30	29.9	29.9		
9	RUUM	6.78 × 5.45	36.6	36.6		
10	RUUM	5.92 × 4.12	24.4	24.4		
11	RUUM	10.86 × 2.74 + (10.86 + 7.50) / 2 × 1.73	45.6	45.6		
12	RUUM	4.6 × 5.74	26.4	26.4		
13	RUUM	2.4 × 2.67	6.4	6.4		
14	YANNUITUBA	1.78 × 3.08	5.5	5.5		
15	WC	1.1 × 0.94	1.0	1.0		
16	WC	1.24 × 1.15	1.4	1.4		
17	KORIDOR	1.28 × 1.25	1.6	1.6		
18	TREPIKODA	3.25 × 3.75	12.2	12.2		
19	KORIDOR	3.01 × 2.00 + 1.40 × 2.47	21.5	21.5		
20	RUUM	4.85 × 5.65 + 0.90 × 0.50	24.8	24.8		
21	RUUM	4.11 × 5.62	23.1	23.1		
22	RUUM	4.85 × 3.67 + 0.90 × 0.50	17.4	17.4		
23	RUUM	4.70 × 4.69	22.0	22.0		
24	AB	5.50 × 2.84	15.6	15.6		15.6
25	RUUM	6.64 × 5.72	38.0	38.0		38.0
ESIM. KORRUS KOKKU:			464.6	390.5	20.5	53.6
TEINE KORRUS						
26	KORIDOR	9.11 × 1.32	12.0	12.0		
27	PANIPAİK	1.96 × 1.19	2.3	2.3		
28	RUUM	4.02 × 2.92 + 1.10 × 0.88	11.4	11.4		
29	RUUM	4.25 × 4.15	17.6	17.6		
30	RUUM	7.40 × 3.89	28.8	28.8		
31	RUUM	4.90 × 2.70 + 0.33 × 1.29 + 1.02 × 0.12 + 0.25 × 0.07	12.7	12.7		

1	2	3	4	5	6	7
32	RUUM	4.91 × 4.60 - 0.29 × 2.24 - 1.59 × 0.20		21.6	21.6	
33	TREPIKODA	1.19 × 4.02		4.8	4.8	
TEINE KORRUS KOKKU:			111.2	106.4	4.8	
HOONE KOKKU:			684.6	605.7	25.3	53.6
						275.6

Edasipääsud eendehitusest peahoonesse. Parempoolne uks viib tulevasse klienditeenidusruumi, kus tulevkus võiks paikneda piletimüük. Vasakpoolne viib ruumidesse, mille üheks funktsiooniks võiks olla ürituste teenindamine.

adala ruumide võlvlaed.

Para

Paraadala ruumide tasapinnalised laed.

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Härrastemaja trepikoda ja logistiline sõlmpunkt 2008.a.
Siit pääseb soklikorrusele ja parempoolse tiiva kõrgendatud I korrusele ning ärklikorrusele.

Läänefassaadi sissepääs, mis viib eelmisel fotol olevasse trepikotta.
(tulevane peasissepääs kogukonnakesksetele teenustele, mis paiknevad ärklikorrusel)

Üks pärjapoolse tiiva esimese korruse siseruumidest

Hoone põhjapoolse osa all on soklikorrus ning selle all omakorda keldriruumid.

Vaade härrastemaja põhjapoolsele tiivale 2008.a.
(näna on soklikorrukse aknad ja selle peal asuva tõsteuid esimese korruse aknad)

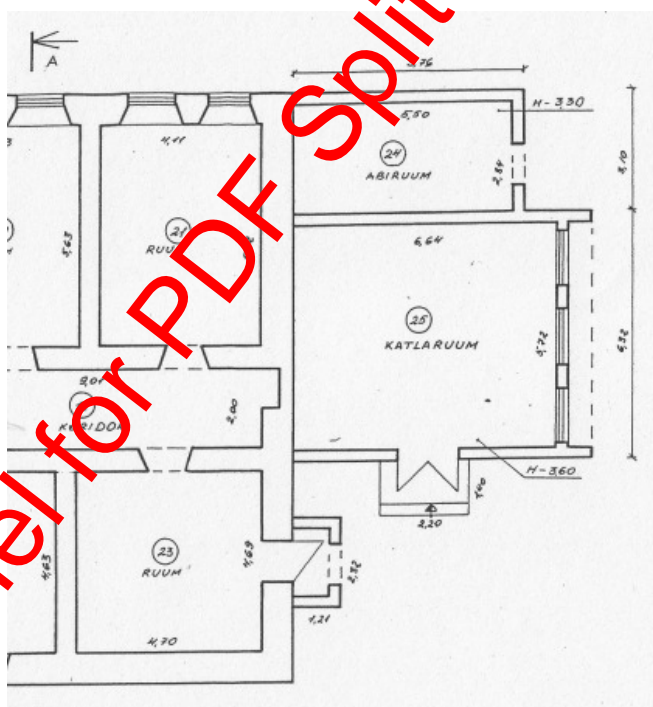
Keldriruumide seisukord

Härrastemaja põhjapoolse otsaseina ette on nõukogude ajal ehitatud sobimatu juurdeehitus (katlaruum), mis tuleb hoone välisilme taastamiseks lammutada.

Kuna härrastemaja ajalooline interjäär on täielikult hävinud, siis puuduvad hoones piirangud, selle kohandamiseks turistidele mõeldud ekspositsiooni jaoks.

Foto 21 Vaade juurdeehitisele põhjaseina ees 2008.a.

Hoone ja tema elementide ning konstruktsioonide ülevaatusel põhjal tegi Zoroaster OÜ teostatud ekspertiis järgmised järeldused:

1. hoone põhilisi kandekonstruktsioone (vundamendid, seinad, võlvlaed) võib tervikuna kasutada hoone edasises ekspluatatsioonis.
2. puittaladega laekonstruktsioone tuleb enne hoone edasist kasutamist remontida.
3. katuse puidust kandekonstruktsioone tuleb enne hoone edasist kasutamist remontida.
4. olemasolev katusekate tuleb täielikult välja vahetada.
5. aknad ja uksed tuleb enne hoone edasist kasutamist remontida.
6. kõik hoone põrandad tuleb enne hoone edasist kasutamist remontida või välja vahetada.

Hoone edaspidiseks normaalseks ekspluatatsiooniks on vajalik:

- puhastada hoone kõik pinnad hallitusest, seenkasvajatest ja muud liiki konstruktsioonide bakterioloogilisest saastest.
- teha vahelagede kandvate puitelementide täielik ja põhjalik ülevaatus, koos nende järgneva remondiga. Ülevaatuses demonteerida vastavates ruumides põrandakate.
- teostada korstnate ja ventilatsioonikanalite ülevaatus ja puhastamine.
- teha katuse sarikasüsteemi puitelementide (eriti tugiosade ja liidete osas) põhjalik kontroll koos nende järgneva remondiga.
- vahetada välja olemasolev katusekate.
- teha olemasolevate uste ja akende põhjalik ülevaatus ning remont, eesmärgiga maksimaalselt säilitada uste ja akende ajaloolisi detaile.
- rekonstrueerida kõik hoone põrandad.
- taastada hoone sees kõik lagunenenud müüritised ja krohv.
- taastamaks hoone esialgset arhitektuurset ilmet, lammutada kõik põhjafassaadis tehtud juurdeehitised.
- taastada hoone juures asuv kütuse vastuvõtu kaev ja paigaldada kaevule kaas.
- viimistleda hoone fassaad, puhastades eelnevalt fassaadi lahtitulnud krohvist.

Soovitav on lähimal võimalikul ajal:

- hallituse, kõdunemise ja seenkaevaja spooride edasise leviku tõkestamiseks puhastada hoone põrandad paigaldatud linoleumist.
- puhastada mustusest ja prahtist ruumid, milledes on näha seenkasvaja jälgi. Kogutud materjalid, praht jms. hävitada vastavalt kehtivatele keskkonnavalastele nõuetele.
- ruumides normaalse õhuvahetuse kindlustamiseks teostada korstnate ning ventilatsioonikanalite ülevaatus, remont ja puhastus.
- hoone sisekonstruktsioonide edasise märgumise ärahoidmiseks restaureerida katuse kahjustunud kandekonstruktsioonid ja vahetada katusekate.
- hoone siseruumide paremaks kaitseks ilmastikumõjutuste eest ning elusolendite mitesanktsioneeritud viibimise tõkestamiseks neis, taastada aknad ja uksed või paigaldada senisest hoolikamalt akna- ja ukseavasid katvad puitkilbid.

Endise auringi säilinud osa nõukogudeaegse uusehitise lõunapoolsel küljel

Härrastemaja vahetu ümbrus on heakorrastamata ja vajab haljastusprojekti. Hoone kasutusele võtmine turismimajanduslikel eesmärkidel, eeldab vastava parkla rajamist.

Endine sissesõidutee härrastemaja juurde

Endine sissesõidutee härrastemaja juurde

Säilinud kivipostid endine sissesõidutee ääres

Kernel for PDF Split & Merge Demo

1.8 Mõisakompleksi territoorium

Kunagine mõisakompleks on mitmesuguste aedadega ja taradega tükeldatud mitmeteks ettevõtlusterritooriumiteks. Territooriumile on püstitatud uusehitisi ning park valdavalt hävinud. Terviklikult on säilinud ainult pargi põhjapoolne osa.

Territooriumi dominandiks on hetkel „Valge Hobuse“ trahter. Kinnistute piirdeid on kohati lagunenuid ja turismiobjektile sobimatuid. Sellistele piiretele tuleb leida sobivam lahendus.

Territooriumi korrastamisel tuleb see valgustada ja valida sinna kujunduslikult sobivad väikevormid (pingid, prügikastid jmt) ning piirdeid ja korrastada trepid. Selleks tuleb eelnevalt koostada haljastusprojekt.

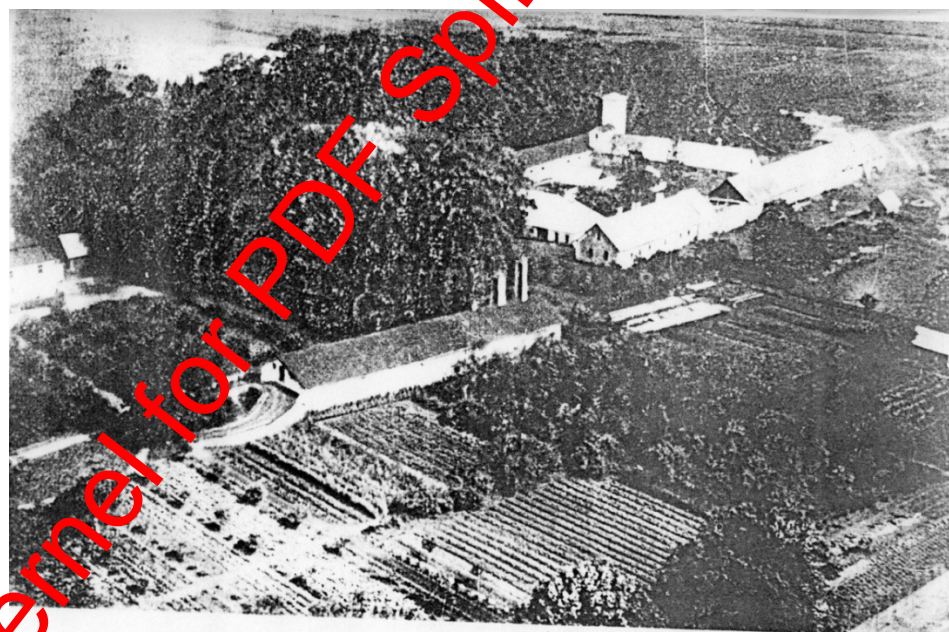
Trahter „Valge Hobu“ ees mõjub atraktiivsena paekivist hobuseskulptuur, mis on trahteri kõrval tähtsusetult teiseks dominandiks ja moodustab trahteriga koos loomuliku terviku.

Puuduvad infostend ülevaadetega mõisa ajaloo ja vajalikud viidad.

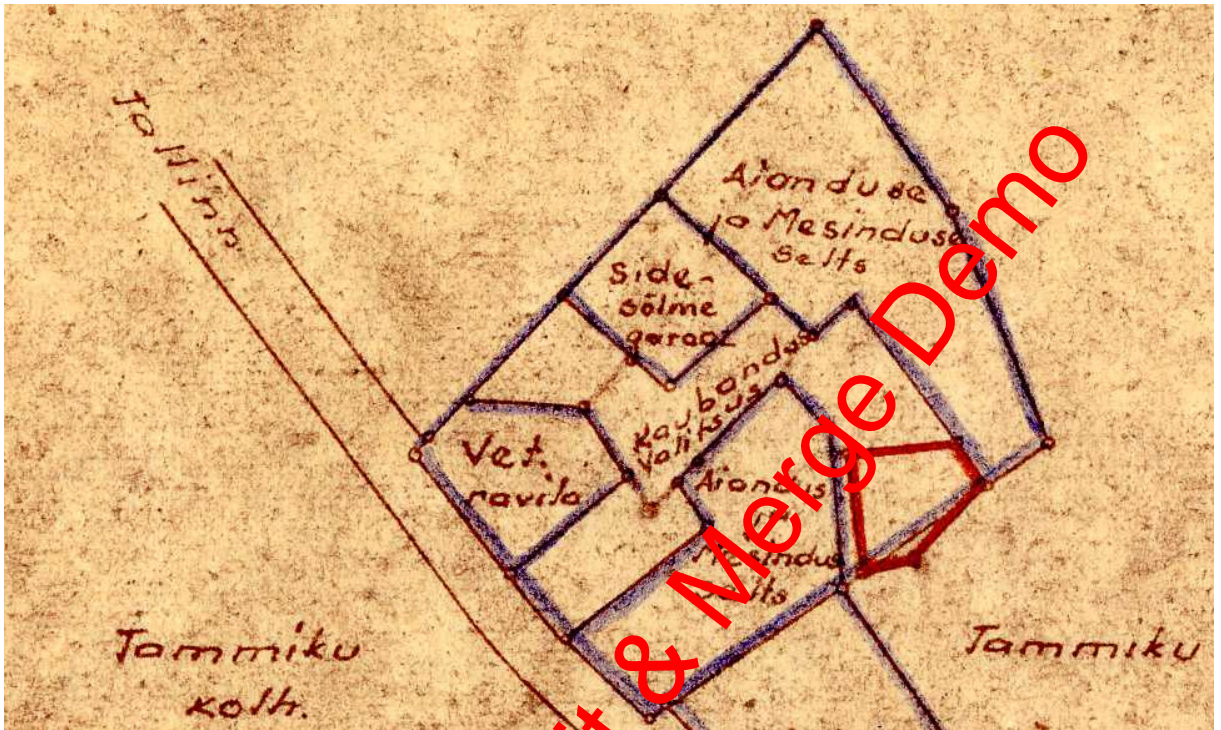
Edise mõisakompleksi põhiplaan märtsi Paulucci albumis 1828.a

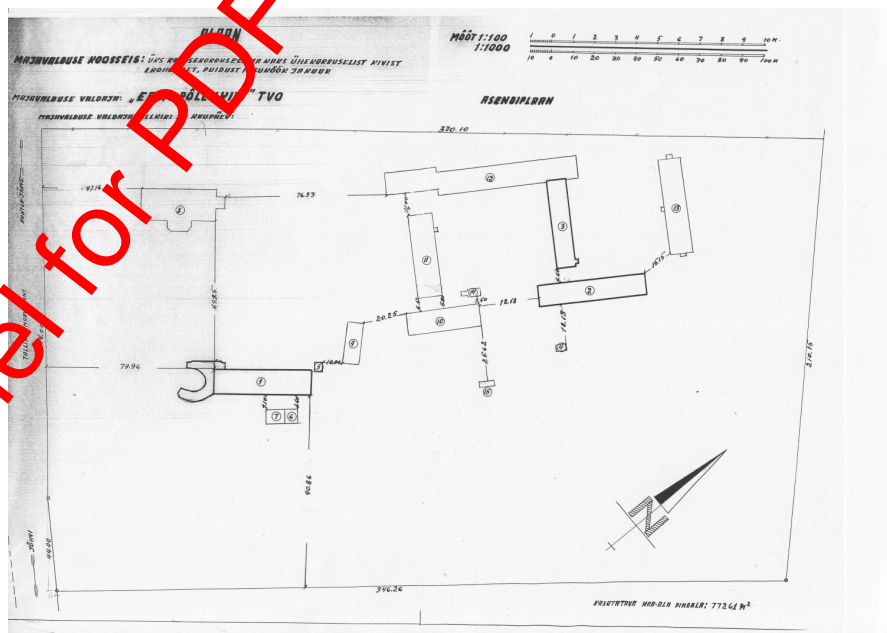
Lennuvaade Edise mõisale.

Põrestiku sees kasvavad endise linnuse varemed. Linnus oli maa-aluse käiguga ühendatud
Edise mõisale (1828. aastast).
Edise mõisale (1828. aastast).

Õhufoto Edise mõisakompleksist 1930. aastatel, mil mõis kuulus kindral Aleksander Tõnissonile.

Mõisakompleksi territooriumi kruntideks jagunemine nõukogude ajal

Mõisakompleksi hoonestus 1960.aastate plaanil

Ait-kuivati / Trahter „Valge Hobu“

Mõisakompleksi tänaseks dominandiks on **trahter „Valge Hobu“**, mis ainukesena kompleksis paiknevatest ettevõtetest tegutseb turismimajandussektoris. Hoone on stiilitundlikult ümber ehitatud 1970. aastatel ja omab arhitektuurilist väärtust just oma ümberehitatud kujul.

Trahteri „Valge Hobu“ omaette väärtuseks on autoritööna valminud sepsidetailid, mida tuleb tingimata säilitada.

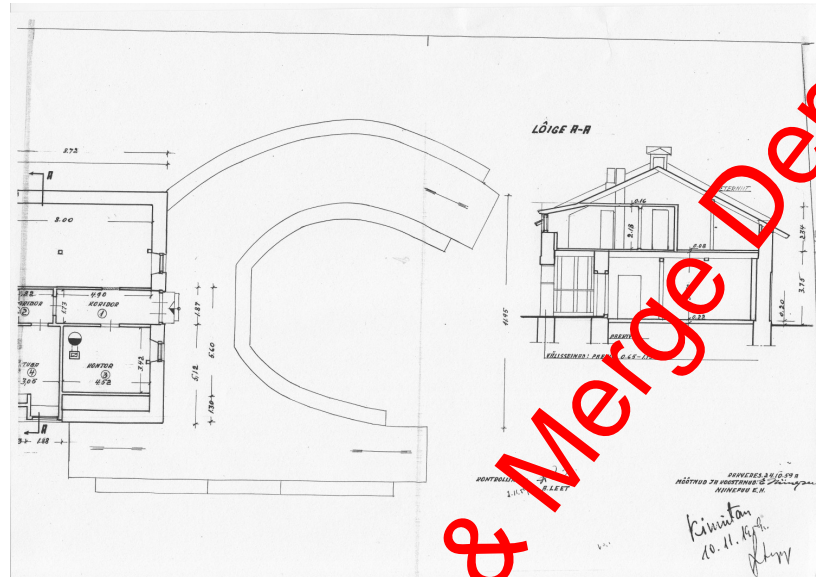
„Valge Hobu“ trahterina kasutatav hoone on algselt 19. sajandi algusest pärinev ait-kuivati - massiivne krohvitud välisseintega paekivihoone. Hoone esifassaad moodustab varjualune, mille ees paikneb esinduslik kaaristu 5 neljatahulise sambaga, millele toetuvad võrdlemisi kõrged kaarsillused, milledes lukukivid.

Hoone parempoolsele otsafassaadile on hiljem rajatud erakordselt võimas lõhutud maakividest laotud ramp, mis viib ehitise ühel otsal asunud lakakorruseni.

Kui hoone ise pärineb oma põhiosas 19. sajandist, siis ramp on lisatud hilisema juurdeehitusena, V.Ranniku arvates alles 20. sajandi algul.

Ait-kuivati 1967. aastal

20. sajandi alguses ait-kuivati lõunatiiva pikendusena rajatud rambi põhiplaan

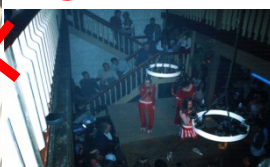
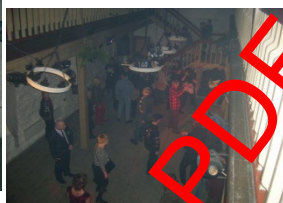
Ait-kuivati läbilõige hoone keskosast, mis täna ühendab omavahel tantsusaali ja baari

Endine ait-kuivati ümber ehitatuna trahteriks „Valge Hobu“

OÜ VALGE HOBU TRAHTER Address: Edise küla 16, Jõhvi vald, Ida-Virumaa, 41541 **E-mail:**
Teenused: restoran - baar - konverentsisaal - saun - piljari- ja majutusabi Edise küla 16, Ida-Virumaa,
Traadita tasuta internet WIFI. Saab korraldada unustamatu sünnipäeva- pulma-, koolilõpu- või
firmapeo, või ka peielaua.

Kodulehekülg: <http://www.valgehobu.ee/>

Üritused „Valge Hobu“ trahteris

Valge Hobu Klubi peotelgi avarongkäigu algus trahteri juures

Dolomiidist hobuse kuju trahteri ees.
2002.a Jõhvi kivistivali raames valminud töö (autor V.Kruminš)

Võimalikud uued teenused:

Mõisakõrts, ajastukesksed road, meelelahutusteenus - temaatilised peod, mõisaelu taaselustamine jne.

Edise ja Jõhvi legendide teemal on kirjutatud kaks vabaõhulavale mõeldud näitemängu, mida on etendatud Jõhvi kirikuaias, kuid mida võib vajadusel lavastada ka sobivas kohas Edise mõisakompleksis. Näiteks trahter Valge Hobu ees. Valmisolek ja võimalused on ka kindral Tõnissoni elu ja tegevuse tutvustamiseks näitemängu kaudu.

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Kunagine hobusetall ja majanduskastell

19. sajandist pärinevad mõisa majandushooned paiknesid kastellilaadselt ümber nende keskele moodustunud sisehoovi, mille lõunapoolse külje moodustab hobusetall. Selline paigutus on iseloomulik enamikele mõisakompleksidele Eestis. Nõukogude ajal ümber ehitatud **meierei** ja **loomalaut** seisid aastaid varemeis. Põhiosa majanduskastellist on **OÜ ZOROASTER** omanduses.

Hobusetalli hoone esineb juba 1828.a mõisaplaanil. Hoone renoveeriti nõukogude ajal ümber korteriteks, lisades teise korruse. Käesoleval ajal on vahepeal kasutuseta seisnud ja lagunev hoone ümber ehitatud **OÜ ZOROASTER** poolt kontorhooneks.

Zoroaster OÜ (2. Tartu põik 2/5 41537 Jõhvi) tegevusaladeks on: **kinnisvaraarendus, haldus, hooldustööd, sh** ehitustööd, restaureerimistööd; üldehitus ja restaureerimisprojektide koostamine; ehituse omaniku ja muinsuskaitseline järelevalve; ehitusekspertiisid, ehitus- ja ehitusprojektide ekspertiisi tööd.

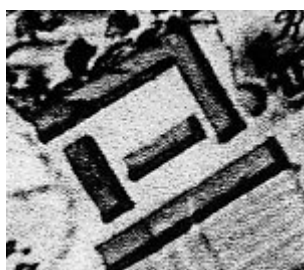

Zoroaster OÜ kinnistu, mille põhjaosa hõlmab muinsuskaitse piiranguala ja lõunaosa jääb valla maaplaneeringu eelnõuga ette nähtud mõisa härrastemaja piirangutsooni.

Omanik A.Raua sõnul oli hoonete ostmise üheks eesmärgiks säilitada olemasolevad hooned, milledesse koondatakse valdavalt teenuseid pakkuvaid ettevõtteid.

Kavas on säilitada majanduskastelli ja härrastemaja vaheline haljasala, millel asuv puudegrupp on jäänud kunagisest mõisapargist. Selle kasutusotstarbeks jääb puhkeala.

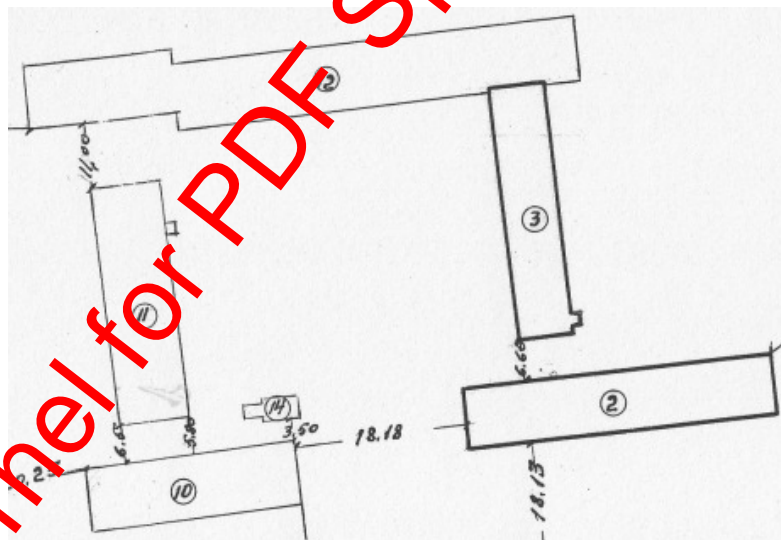
Hoonete renoveerimisel on kavas katte ja viimistlusmaterjalide valikul arvestada mõisakompleksi tervikmiljööd.

Majanduskastelli hooned 1828.a plaanil

Mõisa majandushoonete kaste 1828. aastatel

Mõisa majandushoonete kastelli hooned 1960. aastatel

Vaade majanduskastelli lõunaküljele 1960. aastal, kus endise mõisatalliga enne nende ümberehitusi.

Endine mõisatall suurendatuna eelnevalt fotolt

Endine hobusetall ümber ehitatuna kahekorruseliseks elamuks 1980. aastatel

Endise hobusetall uuesti ümberehitatuna Zoroaster OÜ kontorihooneks 2008.a

Vaade endise majanduskastelli läänetiivale 2008.a

Vaade endise majanduskastelli läänetiivale 2008.a

Uronvi alt paljandunud ehitusmaterjal pärineb lammutatud vasall-linnusest

Kernel for PDF Split & Merge Demo

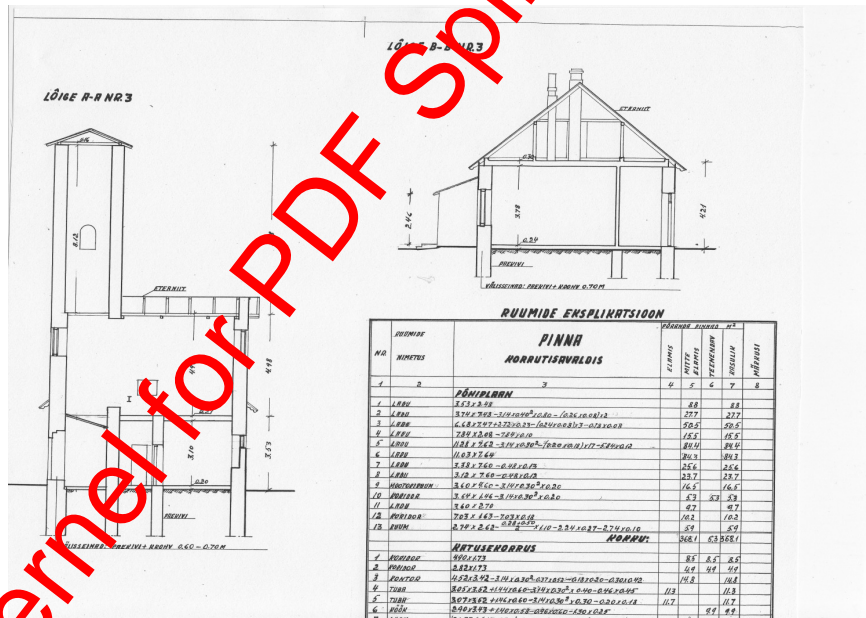
Endise majanduskastelli siirhoov 2008.a

Endise majanduskastelli põhjatiib 2008.a.

Vaade mõisa meiereile 1930. aastatel

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Endise elektrijõujaama torn 2008.a.

Endise majanduskastelli põhjatiib 2008.a.
Arhitektuuril on kavas tulevikus taastada kunagine viilakatus.

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Vaade endise majandiskastelli sisehoovile 2006.a.

Tagaplaanil on näha nn Mesinduse krundil asuv endine mõisatööliste hoone, mis on kogu majandushoonete kastelli kõige paremini säilinud välisilmega hoone.

Zoroaster OÜ poolt teostatav ja kavandatav hoonete välisilme osaline taastamine kaotab oma loodetava mõjuefekti kui ansamblist langeks välja endine mõisatööliste hoone (selle võimaliku asendamise teel uusehitisega).

Zoroaster OÜ krundi idapiir

(potentsiaalne ühendustee vasall-linnuse/mõisapargi ja härrastemaja/Valge Hobu vahel)

Zoroaster OÜ krundi idapiir
(potentsiaalne ühendustee vasall-linnuse/mõisapargi ja härrastemaja/Valge Hobu vahel)

Värv Zoroaster OÜ krundilt Edise Ehitus OÜ krundile 2008.a

Vasall-linnuse aseme idaküljel asuv lagunev endine mõisalaut 2008.a, mille vastu on kuhjunud meetri kõrgusel täitematerjali. Hoone leidub juba 1820. a mõisaplaanil

Vaade majanduskastelli poolt härrastemajale

Vaade majanduskastelli poolt ait-kuivatile
(praegune „Valge rüübu“)

Vaade majanduskastelli eest härrastemajale 2008.a

Vaade majanduskastelli eest trahterile Valge Hobu ning Valge Hobu ja härrastemaja vahel asuvalle nõukoguhoonele uusehitisele

Vaade endise majanduskastelli eest

Endise majanduskastelli ees säilinud rühm mõisapargi puid (taustal trahter „Valge Hobu“)

Zoroaster OÜ krundil olev puudesalk mõisapargi terviku ja säilinud põhjapoolsest osast

Zoroaster OÜ krundi läänepoolne piire, mis vajaks tulevikus miljööväärtuselt sobivamaga asendamist

Kernel for PDF Split & Merge Demo

Endine mõisatöölise hoone

19. sajandist pärinev mõisatöölise maja oli nõukogude ajal aiandus-mesindusseltsi kasutuses, mis tagas selle teataval määral ümberehitatud kujul säilimise. Hoone omanikuks on **Sundstrand OÜ**, koos selle juurde kuuluva ulatusliku krundiga, kus paljastub muinas- ja keskaegse Edise küla kultuurkiht. Hoone tulevane kasutusotstarve esialgu määratlemata.

Sundstrand OÜ on eesti kapitalil põhinev kinnisvaraarendus- ja haldusettevõte. Ettevõtte alustas oma tegevust Ida-Viru maakonnakeskuses Jõhvis 2001. a. Aadress Rakvere tn 16 Jõhvi.

Endine mõisatöölise hoone 2008.a.
Hoone leidub juba 1828.a mõisaplaanil ja on ümber ehitatud 1860. aastatel

Puitdetailid mõisatöölise hoone lõunafriisil, mis tuleks säilitada.

Mõisatöölise maja 1960. aastate Samasuguse kujuga aknad on ka härrastemaja fuajees.

OÜ Sundstrand kinnistu

Mesinduse kinnistu on hetkel müügis:

Müügis oleva „Mesinduse kinnistu“ tutvustus Sundstrand OÜ koduleheküljel:

Objekt: Hoonestatud kinnistu Mesinduse Jõhvi

Otstarve: Maatulundusmaa (detailplaneering koostamisel, s.h. otstarbe muutmine Ärimaaks)

Maht: Kinnistu suurus 17 622 m²

Müügihind: 8 811 000 EEK

Katastritunnus: [25201:005:0034](#) (avaneb Maa-ameti kodulehel)

Müügiprospekt: [Mesinduse](#) (.pdf fail - 1 Mb)

Müügiinfo: [Kaire Keero](#) (avaneb kontaktides)

Detailplaneeringu joonis: [Mesinduse](#) (.pdf - 0,7 Mb) (eskiis 09.07.2008.a. seisuga)

Lisainfo: Kinnistu jagamiseks on koostamisel detailplaneering. Detailplaneeringu eesmärgiks on kinnistu jagamineeraldiseisvaks kinnistuks. Moodustatavate kinnistute müügihind 500.-/m².

PROJEKTI KIRJELDUS

Mesinduse maaüksus jääb ajaloolise Edise mõisa territooriumile. Ala leidis kasutus aiandina. Kinnistul paikneb õunaaed ja kasvuhooned ning aiandi teenindushooned (Hooned nr. 1 ja nr. 2). Ala jääb Jõhvi linna vahetusse lähedusse. Kinnistu lõunaosast möödub E20 Tallinn- Narva maantee. Maantee on planeeritud kinnistu juures neljarealine. Ala vahetus naabruses ei ole elamupiirkondi. Üldplaneeringus on ala märgitud äri- ja üldmaaks. Detailplaneeringuga muudetakse ala sihtotstarvet äri- ja osaliselt tootmiskaaks (veepumpla ja alajaama tarbeks).

Arvestades Edise ajaloolises mõisasüdames paiknevat hoonestust, on otstarbekas rajada piirkonda maksimaalselt kuni kahe korruselise hoonestuse kõrgusega mitte üle 10 meetri.

Arvestades Edise ajaloolise mõisasüdame hoonestust ning selle seisukorda võib eeldada tulevikus ulatuslikku renoveerimist. Planeeringus on arvestatud tervikliku äripiirkonna teket, kus on silmapaistev haljastus ning hea infrastruktuur.

Arvestades kaevanduste paiknemist Jõhvi vallas ning projekteeritava Tallinn- Kukuruse-Jõhvi maantee rekonstrueerimisega, kujuneb Edise asula tähtsaks äripiirkonnaks, kus paiknevad kuni 2 korruselised ärihooned. Detailplaneeringuga jagatakse maaüksus neljaks iseseisvaks krundiks (sihtotsarve ärimaa) koos juurdepääsuteedega.

Krunt (Pos.1) 7737 m², hoonete lubatud arv krundil 1, lubatud ehitusalune pindala 2500 m², 10m/2k

Krunt (Pos.3) 4346 m², hoonete lubatud arv krundil 1, lubatud ehitusalune pindala 1670 m², 10m/2k

Krunt (Pos. 5) 2303 m², hoonete lubatud arv krundil 1, lubatud ehitusalane pindala 790 m², 10m/2k, krundil asub olemasolev hoone nr. 1

Krunt (Pos. 6) 3167 m², hoonete lubatud arv krundil 1, lubatud ehitusalane pindala 790 m², 10m/2k, krundil asub olemasolev hoone nr. 2

Kinnistu müügihind 500 EEK/m²

Krunt 1 - 3'868'500.- EEK; Krunt 3 - 3'173'000.- EEK; Krunt 5 - 1'151'500.- EEK; Krunt 6 - 1'583'500.- EEK

Jõhvi Vallavalitsus algatas Jõhvi valla Edise küla Mesinduse kinnistu detailplaneeringu 28.03.2006.a. Planeeritava ala hõlmab kogu Mesinduse kinnistut katastritunnusega 25201005:0094, pindalaga 17 622 m².

Edise küla Mesinduse kinnistutu detailplaneeringu eskiisprojekti esitas Bf Projektbüroo OÜ Jõhvi vallavalitsusele 06.08.2008.a. Planeeringu esikiisise esitaja taotleb kinnistu jagamist kuueks krundiks ja transpordimaa krundiks. Jõhvi Vallavalitsusel puudub Bf Projektbüroo OÜ lepinguline suhe (Jõhvi vallavalitsuse kiri 02.05.08, nr 7-1.3/3046-1).

Vallavalitsuse seisukoht on, et nimetatud detailplaneering muudab valla üldplaneeringut maakasutuse sihtotstarbe osas, kuna üldmaa muutetakse äri- ja tootmismaaiks. Lisaks on vallavalitsus seisukohal, et olenemata sellest, kas planeeritakse elamu- äri- või tootmismaad, suletakse detailplaneeringu lahendusega üldplaneeringuga ette nähtud üldmaa, mis on valla jaoks olulise keskkonnamõjuga tegevus. Edise mõisakompleks, kus arvatud planeeringuala paikneb, on ajalooline terviklik asum ning äri- ja tootmismaa planeerimisega (planeeritakse muuhulgas logistikakeskust!) kaasneb oluline keskkonnamõju ajaloolisele mõisakompleksile (Jõhvi vallavalitsuse kiri 02.05.08, nr 7-1.3/3046-1).

Sedavõrd ulatuslikul hoonestamisel peab arvestama, et Edise mõisakompleks kuulub maakondliku tähtsusega väärtulike alade koosseisu.

Teemaplaneeringu "Ida-Virumaa asustust ja maakasutust suunavad eritingimused" (Jõhvi 2003) Väärtuslike maastike ja roheline võrgustiku rakenduskava näeb ette **Järve-Edise-Peeri maakondliku tähtsusega väärtusliku maastiku** arengukava koostamist, et võtta kasutusele selle piirkonna seni rakendamata turismipotentsiaal.

Teemaplaneeringu "Ida-Virumaa asustust ja maakasutust suunavad eritingimused" rakenduskava § 5 "JÄRVE-EDISE-PEERI maakondliku tähtsusega väärtusliku maastik" (pindala 2610 ha) alusel:

- ala hõlmab ka kolme mõisa keskusi - Järve, Kukruse ja Edise;
- tihedas koostöös Kohtla-Järve ja Jõhvi linnaga ning Jõhvi vallaga **tuleb koostada piirkonna arengukava, mis väärtustaks nii ala maastikulist, kultuurilis-ajaloolist aspekti kui ka teadvustaks seda linnalähedase eluruumina**; tuleks leida võimalusi rajada Jõhvi ja Kohtla-Järve vahele jalgrattatee; erilisi pingutusi peab tegema piirkonna säilitamiseks avatud põllumajandusliku maana.

Edise küla Mesinduse kinnistuse detailplaneeringu eskiisile lisatud (Jõhvi vallavalitsuse poolt nõutud) 3D vaadete alusel selgub, et esitatud mahulised lahendused ei vasta Edise mõisakompleksi kui miljööväärtusliku ala eritingimustele ning Ida-Virumaa väärtuslike maastike ja roheline võrgustiku rakenduskava eritingimustele.

3D vaadetes esitatud hoonestus muudab põhimõtteliselt olemasoleva kompleksi dominantsust ja halvendab mõisavakompleksi miljööväärtust.

Nimetatud teemaplaneeringu eritingimust (piirkonna arengukava koostamine, mis väärtustaks nii ala maastikulist, kultuurilis-ajaloolist aspekti, kui teadvustaks seda linnalähedase eluruumina) on Jõhvi vallavalitsus asunud taatma miljööväärtuste säilitamise seisukohalt kõige kriitilisema paiga - Edise mõisakompleksi osas, tellides Edise mõisakompleksi tervikliku arenduskontseptsiooni ja miljööväärtuste analüüsi Mainor-ERKAS OÜ-lt

Tegemist on kõrgeandatud avaliku huvi objektiga (Tõnissoni pärijate ettepanek vallale, miljööväärtuslik ala, Jõhvi kindluskiriku järel tähtsusest järgmine kohaliku kogukonna ajaloolist mälu kandev objekt, keskaegse vasall-linnuse asukoht, Jõhvi valla territooriumil säilinud ainuke baltisaksa mõisakompleks jmt).

Vastavalt planeeringuseadusele vastutab ruumilise planeerimise eest ja peab tagama avaliku ruumi kaitse kohalik omavalitsus. See eeldab valmisolekut põhjalikult argumenteeritud ja pädevale analüüsile tuginevaks kaalutusotsuseks.

Kernel for PDF Split & Merge Demo